

Період, за який потрібно вимагати документи від учасника для підтвердження його фінансової спроможності

Згідно з нормою статті 16 закону про держзакупівлі, установлення замовником у документації конкурсних торгів вимоги до учасника про підтвердження фінансової спроможності є його правом, а не обов'язком. Проте практика розгляду скарг Антимонопольним комітетом засвідчує, що в разі якщо замовник встановив вимогу про надання певного документа для підтвердження відповідності встановленим кваліфікаційним критеріям, то учасник зобов'язаний неухильно виконати таку вимогу в повному обсязі. Тож варто детально розглянути особливість вичерпного підтвердження учасником своєї фінансової спроможності на вимогу замовника.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України за результатами здійснення моніторингу державних закупівель № 3304-05/29800-12 від 27.08.2013 р. за процедурою відкритих торгів дійшло висновку, що при підготовці документації конкурсних торгів замовник знехтував вимогами Положення (стандарту) бухгалтерського обліку, а саме:

*– серед кваліфікаційних критеріїв до учасників умовами документації конкурсних торгів передбачено подання в складі пропозицій конкурсних торгів, зокрема, належним чином завіреної копії звіту про рух грошових коштів **за останній звітний період — I квартал 2013 року.***

*Відповідно до пункту 12 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 № 87, зареєстрованим у Мін'юсті 21.06.1999 р. під № 398/3691 [далі – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку], **звітним періодом для складання звіту про рух грошових коштів є календарний рік.***

Таким чином, Мінекономрозвитку дійшло висновку, що документація конкурсних торгів не відповідає вимогам законодавства у сфері державних закупівель.

З огляду на вищезазначений висновок Мінекономрозвитку давайте детальніше зупинимось на встановленні замовником у документації конкурсних торгів кваліфікаційного критерію «наявність фінансової спроможності» (баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів та звітний період, за який вимагаються ці документи).

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» фінансова звітність — бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Статтею 13 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» встановлено, що звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Проміжна звітність складається щоквартально наростаючим підсумком з початку звітного року в складі балансу та звіту про фінансові результати. Баланс підприємства складається за станом на кінець останнього дня кварталу (року).

З огляду на викладене звітним періодом для балансу та звіту про фінансові результати є квартал, півроку, дев'ять місяців та рік.

Звітний період для звіту про рух грошових коштів відрізняється від звітного періоду для балансу та звіту про фінансові результати.

На даний час **Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів»**, на яке посилається Мінекономрозвитку у своєму висновку, **втраатило чинність** на підставі наказу Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. за № 336/22868.

Відповідно до п. 9 розділу II Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73, у звіті про рух грошових коштів наводяться дані про рух грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Згідно з додатком 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» — форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)» та форма № 3-н «Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)» складаються за рік.

Таким чином, **звітним періодом для звіту про рух грошових коштів є тільки рік.**

«Наприклад, у документації конкурсних торгів зазначаємо: копія звіту про рух грошових коштів за останній звітний період, тобто 2013 рік.»

Також хочемо звернути вашу увагу на лист Міністерства фінансів України від 27.12.2011 р. № 31-08410-06-5/32821: якщо в документації конкурсних торгів замовник вимагає надання балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів на/за останній звітний період, то учасники (за винятком I кварталу) у складі пропозиції конкурсних торгів подають баланс та звіт про фінансові результати за відповідний період (квартал, півроку, дев'ять місяців) з урахуванням кінцевої дати подання квартальної звітності, визначеної Порядком. Водночас у I кварталі учасники торгів надають баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал та примітки до звітів за останній звітний рік.

Водночас Мінекономрозвитку в роз'ясненні від 22.02.2012 р. № 3302-04/6576-12 рекомендує замовникам у документації конкурсних торгів зазначати конкретний період

(квартал, півроку, дев'ять місяців, рік), за який мають бути подані документи, що підтверджують наявність фінансової спроможності.

Отже, визначаючи в документації конкурсних торгів як кваліфікаційний критерій необхідність підтвердження фінансової спроможності, замовник має брати до уваги періоди звітності щодо кожного фінансового звіту окремо, а звіт про рух грошових коштів вимагати лише за один або декілька завершених календарних років.

Зверніть увагу!

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України рекомендує замовникам у документації конкурсних торгів чітко вказувати, за який звітний період учасники мають надавати документи, що підтверджують наявність фінансової спроможності. Детальніше з даною інформацією ви можете ознайомитися в журналі «Радник в сфері державних закупівель» № 4 (19) за квітень 2013 року на стор. 26-27.